

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 133

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1546) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1546 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Genel Gerekçesi4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi5

• Dışişleri Komisyonu Raporu6

• Teklif Metni8

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin8

• Anlaşma Metni9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 416443 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması"nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

21.01.2019

Binali Yıldırım

İzmir

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1546)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

"Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması" 3 Haziran 2016 tarihinde Mogadişu'da imzalanmıştır.

Anlaşma ile kişilerin aynı gelir üzerinden iki devlette birden vergilendirilmesinin (çifte vergilendirme) önlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amacı sağlamak üzere vergileme hakkı, gelir unsurları itibarıyla ikamet edilen veya kaynak devletlerden birine bırakılmakta veya bu mümkün olmazsa iki devlet arasında paylaşılır. Böylece, âkit devletlerden birinde yatırım yapan, teknoloji veya hizmet sunan diğer devlet mükimlerinin, o devletin mükelleflerine göre daha ağır vergilendirilmesine engel olunmakta ve teşebbüslerin risk almadan önce ileride karşılına çıkacak her türlü vergisel mükellefiyeti hesaplayabilmeleri sağlanmaktadır. Çifte vergilendirmenin âkit devletlerde önlenmesi ile Somalili yatırımcılar için Türkiye, Türk yatırımcılar için ise Somali daha cazip hale gelecektir.

Söz konusu Anlaşma ile iki ülke vergi idareleri arasında OECD standartlarına uygun bilgi değişimi yapılması imkânı da sağlanmaktadır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-8169

17 Ocak 2019

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

3 Haziran 2016 tarihinde Mogadişu'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması" nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

15/11/2019

Esas No: 2/1546

Karar No: 99

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 17/1/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması”, 21/1/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 25/1/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilen 2/1546 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 13/11/2019 tarihli 14’üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve Gelir İdaresi Başkanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti arasında 3 Haziran 2016 tarihinde Mogadişu’da, kişilerin aynı gelir üzerinden iki devlette birden vergilendirilmesinin (çifte vergilendirme) önlenmesi ile iki ülke vergi daireleri arasında OECD standartlarına uygun bilgi değişimi yapılması imkânının sağlanmasını teminen imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Somali ile iş birliğimizin özellikle kalkınma yardımları bağlamında derinleşerek devam ettiği, en büyük kalkınma yardım programımızın bu ülkede uygulanmasının ve en büyük büyükelçiliğimizi bu ülkede inşa etmemizin yanında, güvenlik ve eğitim dâhil her alanda son derece yoğun bir iş birliğine sahip olduğumuz,

Kalkınma yardımları üzerinden giden iş birliğimizin ekonomik ve ticari olarak ülkelerimizin karşılıklı ilişkileri anlamında da önemsendiği, hâlihazırda ticaret hacmimizin 190 milyon dolarlar seviyesinde olduğu, Türkiye olarak bunun yeterli görülmediği,

Bunun için, yatırımcılarımızın, önünü açacak hukuki zemini de tesis etmek adına Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasına önem verdiğimiziz,

Haziran 2016’da Mogadişu’da imzalanan Anlaşma ile Türkiye ile Somali arasında sermaye, teknoloji ve hizmet hareketlerinin geliştirilmesinin ve bu vesileyle her iki devletin de refahının artırılması ve kişilerin aynı gelir üzerinden iki devlette birden vergilendirilmesinin önlenmesinin amaçlandığı,

Anlaşma ile akit devletlerden birinde yatırım yapan, teknoloji veya hizmet sunan diğer devlet mukimlerinin o devletin mükelleflerine göre daha ağır vergilendirilmesine engel olunacağı, teşebbüslerin risk almadan önce ileride karşılırlarına çıkacak her türlü vergisel mükellefiyeti hesaplayabilmelerini temin

ederek kolaylık sağlayacağı, Somalili yatırımcılar için Türkiye'nin, Türk yatırımcılar içinse Somali'nin daha cazip hâle getirilmesinin amaçlandığı,

İki ülke vergi idareleri arasında OECD standartlarına uygun bilgi değişimi yapılması imkânının da bu Anlaşma ile sağlanacağı, devletlerin tahsil edilebilir hâle gelmiş kamu alacaklarının tahsili için yardımlaşmasına da imkan tanınmış olacağı,

İfade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan ve Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Ahmet Yıldız</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
İstanbul	Denizli	İzmir
Üye	Üye	Üye
<i>Tulay Hatimoğulları Oruç</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Mustafa Canbey</i>
Adana	Ankara	Balıkesir
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Atilla Ödünç</i>	<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Ali Şahin</i>
Bursa	Eskişehir	Gaziantep
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>	<i>Yunus Emre</i>	<i>Ümit Özdağ</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye		Üye
<i>Serpil Kemalbay Pekgözegü</i>		<i>Niyazi Güneş</i>
İzmir		Karabük
		(Bu raporun özel sözcüsü)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAŞKANI İZMİR MİLLETVEKİLİ
BİNALİ YILDIRIM'IN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE SOMALİ FEDERAL CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA GELİR
ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE
ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 3 Haziran 2016 tarihinde Mogadişu'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

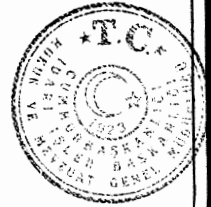
**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE SOMALİ FEDERAL CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA GELİR
ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE
ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
SOMALİ FEDERAL CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE
ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME ANLAŞMASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

VE

SOMALİ FEDERAL CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

Gelir üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önleyen bir Anlaşma yapmak isteğiyle

AŞAĞIDAKİ ŞEKİLDE ANLAŞMIŞLARDIR:

**Madde 1
KAPSANAN KİŞİLER**

Bu Anlaşma, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

**Madde 2
KAPSANAN VERGİLER**

1. Bu Anlaşma, ne şekilde alındığına bakılmaksızın bir Akit Devlet veya politik alt bölümleri ya da mahalli idareleri adına gelir üzerinden alınan vergilere uygulanacaktır.

2. Menkul veya gayrimenkul varlıkların devrinden doğan kazançlara uygulanan vergiler ile teşebbüsler tarafından ödenen ücret ya da maaşların toplam tutarı üzerinden alınan vergiler de dâhil olmak üzere, toplam gelir veya gelirin unsurları üzerinden alınan tüm vergiler, gelir üzerinden alınan vergiler olarak kabul edilecektir.

3. Anlaşmanın uygulanacağı mevcut vergiler özellikle:

a) Türkiye'de:

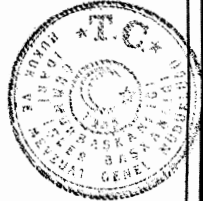
i) gelir vergisi; ve

ii) kurumlar vergisi;

(bundan böyle "Türk vergisi" olarak bahsedilecektir);

b) Somali'de:

i) gelir vergisi; ve

ii) kurumlar vergisi;

(bundan böyle "Somali vergisi" olarak bahsedilecektir).

4. Anlaşma aynı zamanda, Anlaşmanın imza tarihinden sonra mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine alınan ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilere de uygulanacaktır. Akit Devletlerin yetkili makamları, ilgili vergi mevzuatlarında yapılan önemli değişiklikleri birbirlerine bildireceklerdir.

Madde 3 GENEL TANIMLAR

1. Bu Anlaşmanın amaçları yönünden, metin aksini gerektirmedikçe:

a) i) "Türkiye" terimi, kara ülkesi, iç suları, karasuları ve bunların üzerindeki hava sahasını, bunun yanı sıra Türkiye'nin uluslararası hukuk uyarınca canlı veya cansız doğal kaynakların aranması, işletilmesi ve korunması amacıyla egemenlik hak ve yetkilerine sahip olduğu deniz alanlarını ifade eder;

ii) "Somali" terimi, kara ülkesi, iç suları, karasuları ve bunların üzerindeki hava sahasını, bunun yanı sıra Somali'nin uluslararası hukuk uyarınca canlı veya cansız doğal kaynakların aranması, işletilmesi ve korunması amacıyla egemenlik hak ve yetkilerine sahip olduğu deniz alanlarını ifade eder;

b) "bir Akit Devlet" ve "diğer Akit Devlet" terimleri, metnin gereğine göre Türkiye veya Somali anlamına gelir;

c) "vergi" terimi, bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde kavranan vergileri ifade eder;

d) "kişi" terimi, bir gerçek kişiyi, bir şirketi ve kişilerin oluşturduğu diğer herhangi bir kuruluşu kapsar;

e) "şirket" terimi, herhangi bir kurum veya vergileme yönünden kurum olarak muamele gören herhangi bir kuruluş anlamına gelir;

f) "kanuni merkez" terimi, Türkiye ve Somali'nin ilgili kanunlarına göre tescil edilen kayıtlı merkezi ifade eder;

g) Bir Akit Devlete ilişkin "vatandaş" terimi:

i) o Akit Devletin vatandaşlığı veya uyrukluğuna sahip herhangi bir gerçek kişiyi; ve

ii) o Akit Devlette yürürlükte olan mevzuata göre statü kazanan herhangi bir tüzel kişiyi, ortaklığı veya birliği

ifade eder;

h) "bir Akit Devlet teşebbüsü" ve "diğer Akit Devlet teşebbüsü" terimleri sırasıyla, bir Akit Devletin mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs ve diğer Akit Devletin mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs anlamına gelir;

i) "yetkili makam" terimi:

i) Türkiye'de, Maliye Bakanını veya onun yetkili temsilcisini; ve

ii) Somali'de, Maliye Bakanını veya onun yetkili temsilcisini;

ifade eder;

j) "uluslararası trafik" terimi, yalnızca diğer Akit Devletin sınırları içinde bulunan yerler arasında yapılan gemi, uçak veya kara yolu nakil vasıtası işletmeciliği hariç olmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsü tarafından gemi, uçak veya kara yolu nakil vasıtası işletilerek yapılan her türlü taşımacılığı ifade eder.

2. Anlaşmanın bir Akit Devlet tarafından herhangi bir tarihte uygulanması bakımından, Anlaşmada tanımlanmamış herhangi bir terim, metin aksini gerektirmedikçe, Anlaşmanın uygulandığı vergilerin amaçları bakımından, o tarihte bu Devletin mevzuatında sahip olduğu anlama taşıyacak ve bu Devletin yürürlükteki vergi mevzuatında yer alan herhangi bir anlam, bu Devletin diğer mevzuatında bu terime verilen anlama göre üstünlük taşıyacaktır.

Madde 4 MUKİM

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, "bir Akit Devletin mukimi" terimi, bu Devlet, herhangi bir politik alt bölümü veya mahalli idaresi de dâhil olmak üzere, o Devletin mevzuatı gereğince ev, ikametgah, kanuni merkez, yönetim yeri veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergiye tabi olan herhangi bir kişi anlamına gelir. Ancak bu terim, yalnızca o Devletteki kaynaklardan elde edilen gelir nedeniyle o Devlette vergiye tabi tutulan herhangi bir kişiyi kapsamaz.

2. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla bir gerçek kişi her iki Akit Devletin de mukimi olduğunda, bu kişinin durumu aşağıdaki şekilde belirlenecektir:

a) bu kişi, yalnızca daimi olarak kalabileceği bir evin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir. Eğer bu kişinin her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir evi varsa, bu kişi, yalnızca kişisel ve ekonomik ilişkilerinin daha yakın olduğu (hayati menfaatlerin merkezi olan) Devletin mukimi kabul edilecektir;

b) eğer kişinin hayati menfaatlerinin merkezinin yer aldığı Devlet saptanamazsa veya her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir evi yoksa, bu kişi yalnızca kalmayı adet edindiği evin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir;

c) eğer kişinin her iki Devlette de kalmayı adet edindiği bir ev varsa veya her iki Devlette de böyle bir ev söz konusu değilse, bu kişi yalnızca vatandaşı olduğu Devletin mukimi kabul edilecektir;

d) eğer kişi her iki Devletin de vatandaşıysa veya her iki Devletin de vatandaşı değilse, Akit Devletlerin yetkili makamları sorunu karşılıklı anlaşmayla çözeceklerdir.

3. Gerçek kişi dışındaki bir kişi, 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla her iki Akit Devletin de mukimi olduğunda, bu kişi yalnızca kanuni merkezinin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir.

Madde 5 İŞ YERİ

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından "iş yeri" terimi, bir teşebbüsün işinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer anlamına gelir.

2. "İş yeri" terimi özellikle şunları kapsamına alır:

- a) yönetim yeri;
- b) şube;
- c) büro;
- d) fabrika;
- e) atölye, ve

f) maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yer.

3. Bir inşaat şantiyesi, yapım, montaj veya kurma projesi, yalnızca on iki (12) ayı aşan bir süre devam etmesi durumunda bir iş yeri oluşturur.

4. Bu maddenin daha önceki hükümleri ile bağlı kalınmaksızın, "iş yeri" teriminin aşağıdaki hususları kapsamadığı kabul edilecektir:

a) tesislerin, teşebbüse ait malların veya ticari eşyanın yalnızca depolanması, teşhiri veya teslimi amacıyla kullanılması;

b) teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının, yalnızca depolama, teşhir veya teslim amacıyla elde tutulması;

c) teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının, yalnızca bir başka teşebbüse işlettirilmesi amacıyla elde tutulması;

d) işe ilişkin sabit bir yerin, yalnızca teşebbüse mal veya ticari eşya satın alma veya bilgi toplama amacıyla elde tutulması;

e) işe ilişkin sabit bir yerin, teşebbüs için yalnızca hazırlayıcı veya yardımcı karakter taşıyan diğer herhangi bir işin yürütülmesi amacıyla elde tutulması;

f) işe ilişkin sabit bir yerin, yalnızca a) ile e) bentlerinde bahsedilen faaliyetlerin birini veya birkaçını bir arada icra etmek için elde tutulması; ancak, söz konusu faaliyetlerin bir arada yürütülmesi sonucunda işe ilişkin sabit yerde oluşan bütün bu faaliyetlerin hazırlayıcı veya yardımcı nitelikte olması şarttır.

5. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, bir kişi - 6 ncı fıkranın uygulanacağı bağımsız nitelikteki bir acente dışında- bir Akit Devlette, bir teşebbüs adına hareket eder ve o teşebbüs adına sözleşme akdetme yetkisine sahip olup, bu yetkisini mutaden kullanırsa, bu kişinin faaliyetleri, 4 üncü fıkrada bahsedilen ve anılan fıkra hükümlerine göre işe ilişkin sabit bir yer aracılığıyla yürütüldüğünde bu sabit yere iş yeri mahiyeti kazandırmayan faaliyetler ile sınırlı olmadıkça, bu teşebbüs, bu Devlette, söz konusu kişinin teşebbüs için gerçekleştirdiği her türlü faaliyet dolayısıyla bir iş yerine sahip kabul edilecektir.

6. Bir teşebbüs, bir Akit Devlette, işlerini yalnızca kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, genel komisyon acentesi veya bağımsız statüde diğer herhangi bir acente vasıtasıyla yürüttüğü için bu Devlette bir iş yerine sahip kabul olunmayacaktır.

7. Bir Akit Devletin mukimi olan bir şirket, diğer Akit Devletin mukimi olan veya bu diğer Devlette ticari faaliyette bulunan (bir iş yeri vasıtasıyla veya diğer bir şekilde) bir şirketi kontrol eder ya da onun tarafından kontrol edilirse, bu şirketlerden herhangi biri diğeri için bir iş yeri oluşturmayacaktır.

Madde 6

GAYRİMENKUL VARLIKLARDAN ELDE EDİLEN GELİR

1. Bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette bulunan gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir (tarım veya ormancılıktan elde edilen gelir dâhil), bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. "Gayrimenkul varlık" terimi, söz konusu varlığın bulunduğu Akit Devletin mevzuatına göre tanımlanacaktır. Terim her halükarda, gayrimenkul varlığa müteferri varlıkları, tarım (balık üretimi ve yetiştiriciliği dâhil) ve ormancılıkta kullanılan hayvanları ve araçları, özel hukuk hükümlerinin uygulanacağı gayrimenkul mülkiyetine ilişkin hakları, gayrimenkul intifa haklarını ve maden ocaklarının, kaynakların ve diğer doğal kaynakların işletilmesi veya işletme hakkı karşılığında doğan sabit ya da değişken ödemeler üzerindeki hakları kapsayacak; gemiler, uçaklar ve kara yolu nakil vasıtaları gayrimenkul varlık olarak değerlendirilmeyecektir.

3. 1 inci fıkra hükümleri, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelire uygulanacaktır.

4. 1 inci ve 3 üncü fıkra hükümleri aynı zamanda, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklarından elde edilen gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelire de uygulanacaktır.

Madde 7 TİCARİ KAZANÇLAR

1. Bir Akit Devlet teşebbüsüne ait kazanç, söz konusu teşebbüs diğer Akit Devlette yer alan bir iş yeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunmadıkça, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Eğer teşebbüs yukarıda bahsedilen şekilde ticari faaliyette bulunursa, teşebbüsün kazancı, yalnızca iş yerine atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. 3 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsü diğer Akit Devlette yer alan bir iş yeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunduğu, her iki Akit Devlette de bu iş yerine atfedilecek kazanç, bu iş yeri aynı veya benzer koşullar altında, aynı veya benzer faaliyetlerde bulunan ayrı ve bağımsız bir teşebbüs olsaydı ve iş yerini oluşturduğu teşebbüsten tamamen bağımsız bir nitelik kazansaydı ne kazanç elde edecek ise aynı miktarda bir kazanç olacaktır.

3. Bir iş yerinin kazancı belirlenirken, iş yerinin bulunduğu Devlette veya başka yerde yapılan, yönetim ve genel idare giderleri de dâhil olmak üzere, iş yerinin amaçlarına uygun olan giderlerin indirilmesine müsaade edilecektir.

4. Bir iş yerine, bu iş yeri tarafından teşebbüs adına yalnızca mal veya ticari eşya satın alınması dolayısıyla hiç bir kazanç atfedilmeyecektir.

5. Kazanç, bu Anlaşmanın diğer maddelerinde ayrı olarak düzenlenen gelir unsurlarını da kapsamına aldığı, o maddelerin hükümleri bu madde hükümlerinden etkilenmeyecektir.

Madde 8 DENİZ, HAVA VE KARA TAŞIMACILIĞI

1. Bir Akit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte gemi, uçak veya kara yolu nakil vasıtası işletmeciliğinden elde ettiği kazançlar, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

2. Bu maddenin amaçları bakımından, bir Akit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte gemi, uçak veya kara yolu nakil vasıtası işletmeciliğinden elde ettiği kazançlar, 1 inci fıkra hükümlerinin uygulanacağı kazançların yanı sıra arızı olarak elde edilmesi koşulu ile konteynerlerin kullanımından veya kiralanmasından elde edilen kazançları da kapsayacaktır.

3. Bu maddenin 1 inci fıkra hükümleri aynı zamanda, bir ortaklığa (pool), bir ortak girişime veya uluslararası faaliyet gösteren bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlara da uygulanacaktır.

Madde 9 BAĞIMLI TEŞEBBÜSLER

1. a) Bir Akit Devlet teşebbüsü doğrudan veya dolaylı olarak diğer Akit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında, veya

b) Aynı kişiler doğrudan veya dolaylı olarak bir Akit Devlet teşebbüsünün ve diğer Akit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında,

ve her iki halde de, iki teşebbüs arasındaki ticari veya mali ilişkilerde oluşan veya oluşturulan koşullar, bağımsız teşebbüsler arasında oluşması gereken koşullardan farklılaştığında, bu şartlar altında, teşebbüslerden birisinde olması gereken, fakat bu koşullar nedeniyle kendini göstermeyen kazanç, o teşebbüsün kazancına eklenir ve buna göre vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devletin kendi teşebbüsünün kazancına dâhil edip vergilendirdiği kazancın, diğer Akit Devlette vergilendirilen diğer Devletin bir teşebbüsünün kazancını içermesi ve aynı zamanda, ilk bahsedilen Devletin kavradığı bu kazancın, iki bağımsız teşebbüs arasında olması gereken koşullar göz önünde tutularak, bu ilk bahsedilen Devlet tarafından, kendi teşebbüsünde kendisini göstermesi gereken kazanç olduğunun iddia edilmesi durumunda, diğer Devlet bu belirlemenin yerinde olduğu kanaatine varırsa, söz konusu kazanç üzerinden alınan verginin miktarında gerekli düzeltmeleri yapacaktır. Bu düzeltme yapılırken, bu Anlaşmanın diğer hükümleri göz önünde tutulacak ve gerektiğinde Akit Devletlerin yetkili makamları birbirlerine danışacaklardır.

Madde 10 TEMETTÜLER

1. Bir Akit Devletin mukimi olan bir şirket tarafından diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen temettüleri, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber söz konusu temettüleri, temettüylü ödeyen şirketin mukim olduğu Akit Devlette ve bu Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, temettünün gerçek lehtarları diğer Akit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi:

a) gerçek lehtar, temettü ödeyen şirketin sermayesinin doğrudan doğruya en az yüzde 10 unu elinde tutan bir şirket (ortaklık hariç) ise, gayrisafi temettü tutarının yüzde 5 ini;

b) diğer tüm durumlarda gayrisafi temettü tutarının yüzde 15 ini aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan "temettü" terimi, hisse senetlerinden, "intifa" senetlerinden veya "intifa" haklarından, kurucu hisse senetlerinden veya alacak niteliğinde olmayıp kazançta katılmayı sağlayan diğer haklardan elde edilen gelirleri, bunun yanı sıra dağıtım yapan şirketin mukim olduğu Devletin mevzuatına göre, vergileme yönünden hisse senetlerinden elde edilen gelirle aynı muameleyi gören diğer

şirket haklarından elde edilen gelir ile yatırım fonu ve yatırım ortaklığından elde edilen gelirleri ifade eder.

4. Diğer Akit Devlette yer alan bir iş yeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunan bir Akit Devlet şirketinin kazancı 7 nci maddeye göre vergilendirildikten sonra, kalan kısım üzerinden bu maddenin 2 nci fıkrasının (a) bendine uygun olarak, iş yerinin bulunduğu Akit Devlette vergilendirilebilir.

5. Bir Akit Devlet mukimi olan temettünün gerçek lehtar, temettüylü ödeyen şirketin mukim olduğu diğer Akit Devlette yer alan bir iş yeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyeti icra ederse ve söz konusu temettül elde edilmiş olayı ile bu iş yeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

Madde 11 FAİZ

1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen faiz, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber söz konusu faiz, elde edildiği Akit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, faizin gerçek lehtar diğer Akit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi faizin gayrisafi tutarının yüzde 10 unu aşmayacaktır.

3. 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın:

a) Somali'de doğan ve Türkiye Hükümeti'ne veya Türkiye Merkez Bankası'na (Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası) veya Türk Eximbank'a (Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.) ödenen faizler, Somali vergisinden istisna edilecektir;

b) Türkiye'de doğan ve Somali Hükümeti'ne veya Somali Merkez Bankası'na veya Somali'de Türk Eximbank ile aynı faaliyetleri yürüten bir bankaya ödenen faizler, Türk vergisinden istisna edilecektir.

4. Bu maddede kullanılan "faiz" terimi, ipotek garantisine bağlı olsun olmasın ve borçlunun kazancına katılma hakkını tanısun tanımasın, her nevi alacaktan doğan gelirleri ve özellikle kamu menkul kıymetleri ile tahvil veya borç senetlerinden elde edilen gelirleri ifade eder.

5. Bir Akit Devlet mukimi olan faizin gerçek lehtar, faizin elde edildiği diğer Akit Devlette bulunan bir iş yeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyeti icra ederse ve söz konusu faizin ödendiği alacak ile bu iş yeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6. Bir Akit Devletin kendisi, politik alt bölümü, mahalli idaresi veya bu Devletin bir mukimi tarafından ödenen faizin, o Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, faiz ödeyen kişi, bir Akit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Devlette faiz ödemeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı bir iş yerine veya sabit yere sahip olduğunda ve faiz bu iş yerinden veya sabit yerden kaynaklandığında, söz konusu faizin iş yerinin veya sabit yerin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7. Alacak karşılığında ödenen faizin miktarı, ödeyici ile gerçek lehtar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumda ödeyici ve gerçek lehtar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ödemelerin aşan kısmı, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Akit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Madde 12 GAYRİMADDİ HAK BEDELLERİ

1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen gayrimaddi hak bedelleri, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, söz konusu gayrimaddi hak bedelleri elde edildikleri Akit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehtarı diğer Akit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi gayrimaddi hak bedelinin gayrisafi tutarının yüzde 10 unu aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan "gayrimaddi hak bedelleri" terimi, sinema filmleri ile radyo ve televizyon kayıtları dâhil olmak üzere, edebi, sanatsal veya bilimsel her nevi telif hakkının, her nevi patentin, ticari markanın, desen veya modelin, planın, gizli formül veya üretim yönteminin kullanımı veya kullanım hakkı karşılığında veya sanai, ticari veya bilimsel tecrübeye dayalı bilgi birikimi karşılığında yapılan her türlü ödemeyi ifade eder.

4. Bir Akit Devlet mukimi olan gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehtarı, gayrimaddi hak bedelinin elde edildiği diğer Akit Devlette yer alan bir iş yeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyeti icra ederse ve söz konusu bedelin ödendiği hak veya varlık ile bu iş yeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Bir Akit Devletin kendisi, politik alt bölümü, mahalli idaresi ya da bu Devletin bir mukimi tarafından ödenen gayrimaddi hak bedelinin, o Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, gayrimaddi hak bedelini ödeyen kişi, bir Akit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Devlette gayrimaddi hak bedelini ödemeye neden olan hak veya varlık ile etkin bir şekilde bağlantılı bir iş yerine veya sabit bir yere sahip olduğunda ve gayrimaddi hak bedeli bu iş yeri veya sabit yerden kaynaklandığında, söz konusu gayrimaddi hak bedelinin, iş yerinin veya sabit yerin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

6. Kullanım, hak veya bilgi karşılığında ödenen gayrimaddi hak bedelinin miktarı, ödeyici ile gerçek lehtar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ile gerçek lehtar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ödemelerin aşan kısmı, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Akit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Madde 13 SERMAYE DEĞER ARTIŞ KAZANÇLARI

1. Bir Akit Devlet mukimince, diğer Akit Devlette yer alan ve 6 ncı maddede belirtilen gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir iş yerinin ticari varlığına dâhil menkul varlıkların veya bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullandığı sabit bir yere ait menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, bu iş yerinin (yalnız veya tüm teşebbüsle birlikte) veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazanç da dâhil olmak üzere, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

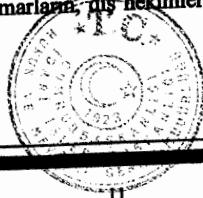
3. Bir Akit Devlet mukiminin uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak veya kara yolu nakil vasıtalarının veya söz konusu gemi, uçak veya kara yolu nakil vasıtalarının işletilmesiyle ilgili menkul varlıkların elden çıkarılmasından sağladığı kazançlar, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

4. 1, 2 ve 3 üncü fıkralarda belirtilenlerin dışında kalan varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, yalnızca elden çıkararın mukim olduğu Akit Devlette vergilendirilecektir.

Madde 14 SERBEST MESLEK FAALİYETLERİ

1. Bir Akit Devletin mukimi olan bir gerçek kişinin serbest meslek faaliyetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, bu kişi diğer Akit Devlette faaliyetlerini icra etmek için sürekli kullanabileceği sabit bir yere sahip olmadıkça, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Eğer kişi böyle bir sabit yere sahip ise, yalnızca söz konusu sabit yere atfedilebilen gelir bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. "Serbest meslek faaliyetleri" terimi, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebi, sanatsal, eğitici veya öğretici faaliyetleri, bunun yanı sıra doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, diş hekimlerinin ve muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerini kapsamına alır.

Madde 15 ÜCRET GELİRLERİ

1. 16, 18, 19 ve 20 nci maddelerin hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukiminin bir hizmet akdi dolayısıyla elde ettiği maaş, ücret ve diğer benzeri gelirler, bu hizmet diğer Akit Devlette ifa edilmedikçe, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Hizmet diğer Devlette ifa edilirse, buradan elde edilen söz konusu gelir bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette ifa ettiği bir hizmet dolayısıyla elde ettiği gelir, eğer:

a) gelir elde eden kişi, diğer Devlette, ilgili takvim yılı içinde başlayan veya sona eren herhangi bir on iki aylık dönemde bir veya birkaç seferde toplam 183 günü aşmamak üzere kalırsa, ve

b) ödeme, diğer Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya böyle bir işveren adına yapılırsa, ve

c) ödeme, işverenin diğer Devlette sahip olduğu bir iş yerinden veya sabit yerden yapılmazsa

yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilecektir.

3. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukimince diğer Akit Devlette icra edilen bir çalışma karşılığında elde edilen ücret ve diğer gelirler, kişilerce ifa edilen bu hizmet eğer:

a) bu Anlaşmanın 5 inci maddesinin 3 üncü fıkrasına göre iş yeri oluşturmayan bir inşaat şantiyesi, yapım, montaj veya kurma projesi, veya

b) bir Akit Devlet mukimi olan bir teşebbüs tarafından uluslararası trafikte işletilen bir gemi, uçak veya kara yolu nakil vasıtasında icra edilen işlerle

ilgili ise diğer Akit Devlette vergilendirilmez.

Madde 16 YÖNETİCİLERE YAPILAN ÖDEMELER

Bir Akit Devlet mukiminin, diğer Akit Devletin mukimi olan bir şirketin yönetim kurulu üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri ödemeler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

Madde 17 SANATÇI VE SPORCULAR

1. 14 ve 15 inci maddelerin hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukimi olan tiyatro, sinema, radyo veya televizyon sanatçısı gibi bir sanatçı, bir müzisyenin

veya bir sporcunun diğerk Akit Devlette bu sıfatla icra ettiği şahsi faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, bu diğerk Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir sanatçının ya da sporcunun bu sıfatla icra ettiği şahsi faaliyetlerden doğan gelir, sanatçının veya sporcunun kendisi adına değil de bir başkası adına tahakkuk ederse, bu gelir 7, 14 ve 15 inci maddelerin hükümlerine bakılmaksızın, sanatçı ya da sporcunun faaliyetlerinin icra edildiği Akit Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir sanatçı veya sporcunun bir Akit Devlette icra ettiği faaliyetlerden elde ettiği gelir, bu Devlette yapılan ziyaretin tamamen veya önemli ölçüde diğerk Akit Devletin, politik alt bölümünün veya mahalli idaresinin kamusal fonlarından karşılanması halinde, bu Devlette vergiden istisna edilecektir.

Madde 18 EMEKLİ MAAŞLARI

19 uncu maddenin 2 nci fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukimine geçmiş çalışmaları karşılığında ödenen emekli maaşları ve diğerk benzeri ödemeler yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Bu hüküm aynı zamanda, bir Akit Devlet mukimine ömür boyu sağlanan düzenli ödemelere de uygulanacaktır.

Madde 19 KAMU HİZMETİ

1. a) Bir Akit Devlete, politik alt bölümüne veya mahalli idaresine bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında, bu Devlet, alt bölüm veya idare tarafından yapılan maaş, ücret ve diğerk benzeri ödemeler, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

b) Bununla birlikte, hizmet diğerk Akit Devlette ifa edilirse ve gerçek kişi bu diğerk Devletin bir mukimi ise, söz konusu maaş, ücret ve diğerk benzeri ödemeler yalnızca bu diğerk Devlette vergilendirilecektir. Ancak bu kişinin:

i) bu Devletin bir vatandaşı olması; veya

ii) yalnızca bu hizmeti ifa etmek için bu Devletin bir mukimi durumuna geçmemiş olması

zorunludur.

2. a) 1 inci fıkrası hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlete, politik alt bölümüne veya mahalli idaresine bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında, bu Devlet, alt bölüm veya idare tarafından veya bunlarca oluşturulan fonlardan ödenen emekli maaşları ve diğerk benzeri ödemeler, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

b) Bununla birlikte, gerçek kişinin diğerk Akit Devletin bir mukimi ve vatandaşı olması halinde, söz konusu emekli maaşları ve diğerk benzeri ödemeler yalnızca bu diğerk Devlette vergilendirilecektir.

3. Bir Akit Devlet, politik alt bölümü veya mahalli idaresi tarafından yürütülen ticari faaliyetlerle bağlantılı olarak verilen hizmetler karşılığında yapılan maaş, ücret, emekli maaşları ve diğer benzeri ödemelere 15, 16, 17 ve 18 inci maddelerin hükümleri uygulanacaktır.

Madde 20 **ÖĞRETMENLER VE ÖĞRENCİLER**

1. Bir Akit Devleti ziyareti sırasında veya hemen öncesinde diğer Akit Devletin mukimi olan ve ilk bahsedilen Devlette yalnızca öğrenim veya mesleki eğitim amacıyla bulunan bir öğrenci veya stajyere, geçimini, öğrenimini veya mesleki eğitimini sağlayabilmesi için bu Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler, bu Devlette vergilendirilmeyecektir.

2. Benzer şekilde, bir Akit Devleti ziyareti sırasında veya hemen öncesinde diğer Akit Devletin mukimi olan ve ilk bahsedilen Devlette esas itibarıyla öğretim veya bilimsel araştırma yapmak amacıyla iki yılı aşmayan bir süre veya süreler için bulunan bir öğretmen veya öğretim üyesinin söz konusu öğretim veya araştırmaya ilişkin kişisel hizmetleri karşılığında ilk bahsedilen Devletin dışındaki kaynaklardan elde ettiği gelirler, ilk bahsedilen Devlette vergiden istisna edilecektir.

Madde 21 **DİĞER GELİRLER**

Bir Akit Devlet mukiminin, nerede doğarsa doğsun, bu Anlaşmanın önceki maddelerinde ele alınmayan gelir unsurları, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

Madde 22 **ÇİFTE VERGİLENDİRMEİNİN ÖNLENMESİ**

1. Bir Akit Devlet mukimi, bu Anlaşma hükümlerine uygun olarak diğer Akit Devlette vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde, ilk bahsedilen Devlet, bu mukimin geliri üzerinden alınacak vergiden, diğer Devlette ödenen gelir vergisine eşit bir tutarın mahsubuna müsaade edecektir.

Bununla birlikte söz konusu mahsup, diğer Devlette vergilendirilebilen gelire atfedilebilen, mahsupattan önce hesaplanan gelir vergisi miktarını aşmayacaktır.

2. Anlaşmanın herhangi bir hükmü uyarınca, bir Akit Devlet mukimi tarafından elde edilen gelir bu Devlette vergiden istisna edilirse, bu Devlet, bu mukimin geriye kalan geliri üzerinden alınacak vergi miktarını hesaplarken, istisna edilmiş olan geliri de dikkate alabilir.

Madde 23 **AYRIM YAPILMAMASI**

1. Bir Akit Devletin vatandaşları, diğer Akit Devlette, bu diğer Devletin vatandaşlarının aynı koşullarda, özellikle mukimlik yönünden, kama kama kaldıkları

veya kalabilecekleri vergilemeden ve buna bağılı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır bir vergilemeye ve buna bağılı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

2. 10 uncu maddenin 4 üncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir iş yeri, diğer Devlette, bu diğer Devletin aynı faaliyetleri yürüten teşebbüslerine göre daha az lehe bir vergileme ile karşı karşıya kalmayacaktır.

3. Bir Akit Devletin, diğer Akit Devletin bir veya birkaç mukimi tarafından, doğrudan veya dolaylı olarak, kısmen veya tamamen sermayesine sahip olunan veya kontrol edilen teşebbüsleri, ilk bahsedilen Devlette, bu Devletin diğer benzeri teşebbüslerinin tabi oldukları veya olabilecekleri vergilemeden ve buna bağılı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır bir vergilemeye ya da buna bağılı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

4. Bu hükümler, bir Akit Devletin, vergileme amaçları bakımından kendi mukimlerine şahsi veya ailevi durumları dolayısıyla uyguladığı şahsi indirimleri, vergi ve matrah indirimlerini diğer Akit Devletin mukimlerine de uygulamak zorunda olduğu yönünde anlaşılacaktır.

Madde 24 KARŞILIKLI ANLAŞMA USULÜ

1. Bir kişi, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin işlemlerinin kendisi için bu Anlaşma hükümlerine uygun düşmeyen bir vergileme yarattığı veya yaratacağı kanaatine vardığında, bu Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen müracaat usulleriyle bağılı kalmaksızın, durumu mukimi olduğu Akit Devletin yetkili makamına veya durumu 23 üncü maddenin 1 inci fıkrasına uygunsa, vatandaşı olduğu Akit Devletin yetkili makamına arz edebilir. Söz konusu müracaat, Anlaşma hükümlerine aykırı düşen bir vergilemeyle sonuçlanan eylemin ilk bildiriminden itibaren üç yıl içerisinde yapılmalıdır.

2. Söz konusu yetkili makam, itirazı haklı bulur ancak kendisi tatminkâr bir çözüme ulaşamaz ise, Anlaşmaya ters düşen vergilemeyi önlemek amacıyla, diğer Akit Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşma yoluyla sorunu çözmeye gayret sarf edecektir.

3. Akit Devletlerin yetkili makamları, Anlaşmanın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan her türlü güçlüğü veya tereddüdü karşılıklı anlaşma yoluyla çözmek için gayret göstereceklerdir. Yetkili makamlar aynı zamanda, Anlaşmada ele alınmayan durumlardan kaynaklanan çifte vergilendirmenin ortadan kaldırılması için de birbirlerine danışabilirler.

4. Akit Devletlerin yetkili makamları, bundan önceki fıkralarda belirtilen hususlarda anlaşmaya varabilmek için birbirleriyle, kendilerinden veya temsilcilerinden oluşan ortak bir Komisyon kanalı da dâhil olmak üzere, doğrudan haberleşebilirler.

Madde 25 **BİLGİ DEĞİŞİMİ**

1. Akit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşma hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili bilgileri veya Anlaşma ile uyumsuzluk göstermediği sürece Akit Devletler, politik alt bölümleri veya mahalli idareleri adına alınan her tür ve tanımdaki vergilerle ilgili iç mevzuat hükümlerinin idaresi veya uygulanması ile ilgili olduğu öngörülen bilgileri değişime tabi tutacaklardır. Bilgi değişimi 1 inci ve 2 nci maddelerle sınırlı değildir.

2. Bir Akit Devlet tarafından 1 inci fıkra kapsamında alınan her türlü bilgi, o Devletin kendi iç mevzuatı çerçevesinde elde ettiği bilgiler gibi gizli tutulacak ve yalnızca 1 inci fıkrada bahsedilen vergilerin tahakkuk veya tahsilleri veya cebri icra ya da kovuşturmasıyla veya bu hususlardaki itirazlara bakmakla görevli kişi veya makamlara (adli makamlar ve idari kuruluşlar dâhil) veya bunları denetlemekle görevli olan kişilere verilebilecektir. Bu kişi veya makamlar söz konusu bilgileri yalnızca bu amaçlar doğrultusunda kullanacaklardır. Bu kişi veya makamlar, söz konusu bilgileri mahkeme duruşmalarında veya adli kararlar alınırken açıklayabilirler.

3. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri hiç bir surette bir Akit Devleti:

a) kendisinin veya diğer Akit Devletin mevzuatına ve idari uygulamalarına aykırı idari önlemler alma;

b) kendisinin veya diğer Akit Devletin mevzuatı veya normal idari işlemleri çerçevesinde elde edilemeyen bilgileri sunma;

c) herhangi bir ticari, sınai, mesleki sırrı veya ticari işlemi aleni hale getiren bilgileri veya aleniyeti kamu düzenine aykırı düşen bilgileri verme

yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

4. Bir Akit Devlet tarafından bu madde uyarınca bilgi talep edilmesi durumunda, diğer Akit Devlet, kendi vergi amaçları yönünden bu bilgilere ihtiyacı olmasa bile, talep edilen bilgiyi sağlamak için kendi bilgi toplama yöntemlerini kullanacaktır. Önceki cümlede yer alan yükümlülük, 3 üncü fıkradaki sınırlamalara tabi olmakla birlikte, bu sınırlamalar hiç bir surette bir Akit Devlete, sadece ulusal menfaati olmadığı gerekçesiyle bilgi sağlamayı reddetme hakkı verecek şekilde yorumlanmayacaktır.

5. 3 üncü fıkra hükümleri hiç bir surette bir Akit Devlete, bilginin bir banka, diğer finansal kurum, temsilci veya bir acente ya da yediemin gibi hareket eden bir kişide bulunması veya bir kişinin sermaye payları ile ilgili olması nedeniyle bu bilgiyi sağlamayı reddetme hakkı verecek şekilde yorumlanmayacaktır.

Madde 26 **VERGİLERİN TAHSİLATINDA YARDIMLAŞMA**

1. Akit Devletler, alacaklarının tahsilatında birbirlerine yardım edeceklerdir. Bu yardım 1 inci ve 2 nci maddelerle sınırlı değildir. Akit Devletlerin yetkili makamları, bu maddenin uygulama biçimini karşılıklı anlaşma yoluyla belirleyebilirler.

2. Bu maddede kullanılan "alacak" terimi, bu Anlaşmaya veya Akit Devletlerin taraf olduğu diğer herhangi bir hukuki belgeye aykırı olmadığı sürece, Akit Devletler, politik alt bölümleri ya da mahalli idareleri adına alınan her tür ve tanımdaki vergiler dolayısıyla borçlanılan bir tutarı, bunun yanı sıra faiz, idari cezalar ve bu tutara ilişkin tahsilat veya koruma masraflarını ifade eder.

3. Bir Akit Devletin alacağının, bu Devletin mevzuatı uyarınca icra yoluyla istenebildiği ve borçlunun, o esnada bu Devletin mevzuatı uyarınca alacağın tahsilatını engelleyemediği durumda, söz konusu alacak, bu Devletin yetkili makamının talebi üzerine diğer Akit Devletin yetkili makamınca tahsil edilmek amacıyla kabul edilecektir. Bu alacak, bu diğer Devlet tarafından, kendi alacağıymış gibi, kendi vergilerinin icrası ve tahsilatına uyguladığı mevzuat hükümlerine göre tahsil edilecektir.

4. Bir Akit Devlet alacağının, bu Devletin kendi mevzuatı uyarınca tahsilatını sağlamak için koruma tedbirleri alabileceği bir alacak olması durumunda, söz konusu alacak, bu Devletin yetkili makamının talebi üzerine, koruma önlemleri almak amacıyla diğer Akit Devletin yetkili makamınca kabul edilecektir. Bu diğer Devlet, bu tür tedbirlerin uygulandığı sırada, alacağın ilk bahsedilen Devlette icra yoluyla alınmayacağı veya borçlunun tahsilatı önleme hakkının bulunduğu durumlarda bile, kendi mevzuatı hükümleri uyarınca, bu alacak kendi alacağıymış gibi koruma tedbirleri alacaktır.

5. 3 üncü ve 4 üncü fıkra hükümlerine bakılmaksızın, 3 üncü veya 4 üncü fıkranın amaçları yönünden bir Akit Devlet tarafından kabul edilen bir alacak, bu Devlette zaman aşımına tabi olmayacak veya niteliği gereği, bu Devletin mevzuatı uyarınca bir alacağa tanınan herhangi bir öncelik, bu alacağa tanınmayacaktır. Bunun yanı sıra, 3 üncü veya 4 üncü fıkranın amaçları bakımından, bir Akit Devlet tarafından kabul edilen bir alacak, bu Devlette, diğer Akit Devletin mevzuatı uyarınca bu alacağa tanınan herhangi bir önceliğe sahip olmayacaktır.

6. Bir Akit Devlet alacağının varlığı, geçerliliği veya tutarıyla ilgili davalar, diğer Akit Devletin mahkemeleri veya idari kuruluşlarına getirilemez.

7. Bir Akit Devletin, 3 üncü veya 4 üncü fıkra uyarınca bir talepte bulunmasından sonra ve diğer Akit Devletin alacağı tahsil ederek ilk bahsedilen Devlete göndermesinden önceki herhangi bir zamanda, ilgili alacağın,

a) 3 üncü fıkraya göre talepte bulunulması durumunda, ilk bahsedilen Devletin alacağının, bu Devletin mevzuatı uyarınca icra yoluyla istenebilen ve borçlusunun o esnada bu Devletin mevzuatı uyarınca tahsilatını engelleyemediği, veya

b) 4 üncü fıkraya göre talepte bulunulması durumunda, ilk bahsedilen Devletin alacağının, alacağın tahsilatını sağlamak amacıyla kendi mevzuatı uyarınca koruma tedbirleri alabileceği

bir alacak olmaktan çıkması durumunda, ilk bahsedilen Devletin yetkili makamı, diğer Devletin yetkili makamını derhal durumdan haberdar edecek ve ilk

bahsedilen Devlet, diğer Devletin tercihi doğrultusunda talebini ya askıya alacak ya da geri çekecektir.

8. Bu madde hükümleri hiçbir şekilde bir Akit Devleti:

a) kendisinin veya diğer Akit Devletin mevzuatına ve idari uygulamalarına aykırı idari önlemler alma;

b) kamu düzenine aykırı önlemler alma;

c) diğer Akit Devletin, olayına göre, kendi mevzuatı ve idari uygulamaları gereğince tahsilat ve korumaya ilişkin gerekli önlemlerin tümünü almaması durumunda, yardım sağlama;

d) bu Devletin idari külfetinin, diğer Akit Devletin elde edeceği faydadan açık bir şekilde fazla olduğu durumlarda, yardım sağlama

yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

Madde 27

DİPLOMATİK MİSYON VE KONSOLOSLUK MENSUPLARI

Bu Anlaşma hükümleri, diplomatik misyon veya konsolosluk mensuplarının uluslararası hukukun genel kuralları veya özel anlaşma hükümleri uyarınca yararlandıkları mali ayrıcalıkları etkilemeyecektir.

Madde 28

YÜRÜRLÜĞE GİRME

1. Bu Anlaşma, Akit Devletlerin bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için öngörülen kendi iç yasal işlemlerinin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

2. Bu Anlaşmanın hükümleri:

a) kaynakta kesilen vergiler bakımından, bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ödenen veya mahsup edilen tutarlar için; ve

b) diğer vergiler bakımından, bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan vergilendirme yılları için

hüküm ifade edecektir.

Madde 29

YÜRÜRLÜKTEN KALKMA

1. Bu Anlaşma, bir Akit Devlet tarafından feshedilinceye kadar yürürlükte kalacaktır. Akit Devletlerden her biri, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş

yıllık bir sürenin bitiminden sonra başlayan herhangi bir takvim yılının bitiminden en az altı ay önce diplomatik yollardan yazılı fesih ihbarnamesi vermek suretiyle Anlaşmayı feshedebilir.

2. Bu durumda, Anlaşma:

a) kaynakta kesilen vergiler bakımından, fesih ihbarnamesinin verildiği takvim yılının bitiminden sonra ödenen veya mahsup edilen tutarlar için; ve

b) diğer vergiler bakımından, fesih ihbarnamesinin verildiği takvim yılının bitiminden sonra başlayan vergilendirme yılları için

hüküm ifade etmeyecektir.

BU HUSUSLARI TEYİDEN, aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler, bu Anlaşmayı imzaladılar.

Türkçe ve İngilizce dillerinde, ikişer nüsha halinde, her iki metin de aynı derecede geçerli olmak üzere 3 Haziran 2016 tarihinde, Mogadişu'da düzenlenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti

Adına

Nihat ZEYBEKCI
Ekonomi Bakanı

Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti

Adına

Mohamed Aden IBRAHIM
Maliye Bakanı

